

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **archeologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: **26-27 listopada 2024 r.**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	20
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	22
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	24
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	25
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	28
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	30

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Daniel Makowiecki, ekspert PKA
2. dr hab. Marcin Ignaczak, ekspert PKA
3. Paweł Napieralski, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Michał Siwek, ekspert PKA ds. studentów
5. Katarzyna Nowak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku archeologia prowadzonym na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie stacjonarnej. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	archeologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	archeologia (90%) nauki o Ziemi i środowisku (5%) nauki prawne (5%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	---	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	archeologia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	47	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2085	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	124	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	141	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	59	
--	----	--

Nazwa kierunku studiów	archeologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	archeologia (76%) nauki o kulturze i religii (12%) nauki o sztuce (12%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	---	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	archeologia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	31	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1035	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	101	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	107	

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	46	
--	----	--

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo
---	-------------------------------

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia dla studiów pierwszego stopnia zakłada zdobycie przez studenta uporządkowanej wiedzy z zakresu archeologii, a dla studiów drugiego stopnia pogłębienie i ponowne uporządkowanie wiedzy dotyczącej archeologii. Koncepcja kształcenia w ogóle nie odnosi się do innych dyscyplin naukowych lub zakresów wiedzy, które są objęte procesem kształcenia. Nie wskazuje i nie uzasadnia doboru dyscyplin, które stanowią teoretyczne podstawy kierunku, w rezultacie czego kierunek jest do nich przyporządkowany, a także innych dyscyplin, które mają charakter subsydiarny, w zakresie których studenci uzyskują kontekstową wiedzę związaną z różnymi uwarunkowaniami działalności zawodowej archeologa. Ma to potem konsekwencje w różnych elementach programu studiów, w tym w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i w efektach uczenia się. **Rekomenduje się** określenie w koncepcji kształcenia roli poszczególnych dyscyplin naukowych w powiązaniu z pełnieniem przez nie teoretycznych podstaw kierunku i dyscyplin o charakterze subsydiarnym. Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią uczelni, poprzez odwoływanie się do głównych wartości odnoszących się do wolności prowadzenia badań naukowych oraz nauczania, poszukiwania prawdy i dbałości o tradycje (w tym dziedzictwo kulturowe).

Kierunek na studiach pierwszego i drugiego stopnia został przyporządkowany do dyscypliny naukowej archeologia jako dyscypliny wiodącej (w wymiarze 90% dla I stopnia oraz 76% dla II stopnia) i na studiach pierwszego stopnia po 5% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscyplin nauki o Ziemi i środowisku oraz nauki prawne, na studiach drugiego stopnia po 12% do nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce. O ile dyscyplina naukowa archeologia stanowi w sposób naturalny podstawę teoretyczną kierunku o tej samej nazwie, to w przypadku pozostałych dyscyplin naukowych tak nie jest, a koncepcja kształcenia nie zawiera argumentów, które za tym przyporządkowaniem stoją.

W Uczelni prowadzone są badania naukowe w dyscyplinie archeologia, których zakres odpowiada zakresowi kształcenia na ocenianym kierunku. Badania te koncentrują się na prehistorii i historii osadnictwa na obszarze dzisiejszej Polski, prehistorii i historii osadnictwa w rejonie basenu Morza Śródziemnego i Morza Czarnego. Uczelnia nie przedstawiła w powiązaniu z ocenianym kierunkiem prowadzonych badań w pozostałych dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany, co potwierdza opinię, że dyscypliny te nie stanowią jego teoretycznych podstaw.

Koncepcja kształcenia odpowiada potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego i przygotowuje absolwentów do podjęcia pracy w prywatnych przedsiębiorstwach, urzędach konserwatorskich oraz muzeach. Otoczenie społeczno-gospodarcze oczekuje od absolwentów kierunku gotowości do ciągłego poszerzania kompetencji w zakresie metod prowadzenia badań i ochrony dziedzictwa archeologicznego zarówno w Polsce jak i na świecie oraz nabywanych w trakcie zajęć terenowych umiejętności pracy w grupach i podejmowania w nich nowych, coraz bardziej zaawansowanych ról. W wyniku konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w programie studiów

uwzględniono kompetencje w zakresie najnowszych metod GIS i analiz przestrzennych oraz metod wykopaliskowych.

Koncepcja kształcenia nie uwzględnia metod i technik kształcenia na odległość.

Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych oznacza, że wszyscy studenci kierunku bez względu na wybraną ścieżkę kształcenia osiągają we wszystkich tych dyscyplinach wiedzę odpowiadającą charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji:

- a) w przypadku studiów pierwszego stopnia o kodzie P6S_WG: student zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych [...] tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia”;
- b) w przypadku studiów drugiego stopnia o kodzie P7S_WG: student zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych [...] tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów” oraz „główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych [...], do których jest przyporządkowany kierunek studiów”.

W przypadku ocenianego kierunku, w efektach uczenia się nie zostało to uwzględnione w odniesieniu do wszystkich dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany, przy jednoczesnym uwzględnieniu innych zakresów wiedzy. Efekty uczenia się nie odpowiadają więc koncepcji i celom kształcenia oraz profilowi ogólnoakademickiemu. Otóż w przypadku studiów pierwszego stopnia w powiązaniu z charakterystyką o kodzie P6S_WG oprócz archeologii zostały uwzględnione niewskazane z nazwy dziedziny nauki, zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, prawne i administracyjne ramy ochrony i zarządzania dziedzictwem kulturowym, muzealnictwo, znajomość instytucji kultury i wiedza o współczesnym życiu kulturalnym, a w powiązaniu z charakterystykami o kodzie P7S_WG na studiach drugiego stopnia oprócz archeologii także: teoria i metodologia niewskazanych z nazwy nauk historycznych i społecznych. W efektach uczenia się powiązanych z charakterystykami w kategorii zakres i głębia wiedzy nie ma odniesień do dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku na studiach pierwszego stopnia a na studiach drugiego stopnia do nauk o sztuce. Co najmniej dyskusyjne jest traktowanie wymienionych wyżej zagadnień prawnych jako zaawansowanej i podbudowanej teoretycznie wiedzy w dyscyplinie nauki prawne, czy wiedzy dotyczącej instytucji kultury jako pogłębionej wiedzy w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. Co więcej wśród efektów uczenia się w zakresie wiedzy są takie, które jednocześnie odnoszą się do dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany i takich, do których przyporządkowany nie jest, np. na studiach pierwszego stopnia: „zna i rozumie podstawową terminologię oraz ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu archeologii, antropologii kultury, historii, historii sztuki, zabytkoznawstwa i konserwatorstwa, geologii i geografii”, który mimo, że dotyczy wiedzy został powiązany – jak wiele innych - z charakterystyką z PRK w kategorii umiejętności.

Powyższe nieprawidłowości skutkują też tym, że efekty uczenia się nie odpowiadają wymaganiom określonym w Polskiej Ramie Kwalifikacji. I tak np. wiedza dotycząca zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz prawnych i administracyjnych ramy ochrony i zarządzania dziedzictwem kulturowym została w efektach uczenia się powiązana z charakterystyką P6S_WG, podczas gdy ten zakres kompetencji obejmuje wprost jedna z charakterystyk odnoszących się do

wiedzy kontekstowej P6S_WK: zna i rozumie „podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego”. Brakuje także kompetencji P6S_UO dotyczących „planowania i organizacji pracy indywidualnej oraz w zespole”. Zostały one opisane w zakresie kompetencji społecznych, a więc zgodnie z wcześniejszymi wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji. W opisie efektów uczenia się została przyjęta właściwa metoda, polegająca na łączeniu pojedynczych efektów uczenia się z pojedynczymi charakterystykami PRK, ale sformułowanie efektów uczenia się pozostawiła w logice Krajowych Ram Kwalifikacji i w oparciu o sformułowania z nich zaczerpnięte. Przy tak sformułowanych efektach uczenia się próby ich powiązania z charakterystykami PRK są skazane na niepowodzenie, czego konsekwencją jest np. nielogiczne wiązanie efektów z zakresu wiedzy z charakterystykami z zakresu umiejętności. Co więcej oparte na sformułowaniach właściwych dla Krajowych Ram Kwalifikacji efekty uczenia się nie uwzględniają wszystkich kompetencji określonych w charakterystykach drugiego stopnia PRK na poziomie 6 i 7 lub uwzględniają je w sposób niepełny (np. nie obejmują wiedzy na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji, czy umiejętności rozwiązywania problemów w sytuacjach nie w pełni przewidywalnych, doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych).

Nieprawidłowości te przenoszą się na szczegółowe efekty uczenia się określone dla poszczególnych zajęć, w przypadku których - zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia - nie sformułowano specyficznych efektów uczenia się, lecz tylko odwołano się do ogólnych efektów uczenia się. Zabieg ten powoduje, że zaliczenie tych zajęć oznacza potwierdzenie osiągnięcia efektów ogólnych, mimo że w ramach poszczególnych zajęć ich osiągnięcie możliwe jest tylko w jakiejś specyficznej dla danych zajęć części. Brak na poziomie koncepcji kształcenia refleksji nad rolą w programie studiów dyscyplin naukowych objętych procesem kształcenia skutkuje np. tym, że np. szczegółowe efekty uczenia się dla *historia filozofii* zostały powiązane z ogólnymi efektami uczenia się odnoszącymi się do historii, bo filozofia nie została w nich uwzględniona. Wymienione wcześniej nieprawidłowości powodują, że nie wszystkie efekty uczenia się dla kierunku są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których jest on przyporządkowany.

Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia zakładają osiągnięcie przez studentów umiejętności językowych na poziomie B2, na studiach drugiego stopnia B2+ wg ESOKJ.

Efekty uczenia się uwzględniają także umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, przy czym są one obciążone wadami charakterystycznymi dla redakcji efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

Część ogólnych efektów uczenia się sformułowana jest sposób niejasny i poddający się różnym interpretacjom. Związane jest to m.in. z tym, że stosowane w efektach uczenia się czasowniki nie odpowiadają kategorii tych efektów i czasownikom operacyjnym ujętym w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Część ogólnych efektów uczenia się w kategoriach wiedzy sformułowana jest przy pomocy czasowników określenie „ma wiedzę” zamiast „zna i rozumie”, w zakresie umiejętności – „posiada umiejętność” lub „rozumie” zamiast „potrafi”, a w zakresie kompetencji społecznych np. „ma świadomość”, „potrafi”, „identyfikuje”, „uczestniczy” zamiast „jest gotów do”. W konsekwencji nie jest więc jasne, która kompetencja będzie oceniana w procesie weryfikacji. Często w efektach uczenia się stosowane są nieprecyzyjne określenia, np. „inne dziedziny nauki”. W tym przypadku nie jest jasne czy chodzi o jakieś wybrane dziedziny nauki, czy wszystkie, a nawet jeśli chodzi o jakieś wybrane dziedziny

nauki to w całości, czy tylko w zakresie określonych dyscyplin naukowych. Splot tych okoliczności powoduje, że przyjęte efekty uczenia się są nieosiągalne, bo są niejasne, a zakres opisanych w nich kompetencji w zależności od interpretacji tych efektów jest lub może być niemożliwy do osiągnięcia w przeznaczonym na studia czasie. W konsekwencji efekty te nie umożliwiają stworzenia skutecznego systemu ich weryfikacji, bo nie wiadomo jakie kompetencje w tym procesie oceniania mają być sprawdzone.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie archeologia, do której kierunek jest przyporządkowany jako dyscypliny wiodącej, natomiast nie mieszczą się w dyscyplinach nauki o Ziemi i środowisku, nauki o prawie, do których kierunek został także przyporządkowany na studiach pierwszego stopnia oraz nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce na studiach drugiego stopnia. Są one powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni tylko w dyscyplinie archeologia oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany. Nie opisują one w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji osiąganych przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają Polskiej Ramie Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) niewłaściwego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych; 2) niezgodnego z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych sformułowania efektów uczenia się; 3) niezgodnego z charakterystykami PRK sformułowania efektów uczenia się; 4) niespecyficznego dla poszczególnych zajęć sformułowania szczegółowych efektów uczenia się; 5) sformułowania efektów uczenia się w sposób poddający się różnym interpretacjom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się określenie w koncepcji kształcenia roli poszczególnych dyscyplin naukowych w powiązaniu z pełnieniem przez nie teoretycznych podstaw kierunku i dyscyplin o charakterze subsydiarnym.

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin naukowych stanowiących jego rzeczywiste teoretyczne podstawy.
2. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się zgodnie z przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny lub dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek.
3. Zaleca się uwzględnienie w ogólnych założonych dla kierunku efektach uczenia się wszystkich kompetencji opisanych w PRK w odniesie do studiów o profilu ogólnoakademickim.
4. Zaleca się określenie szczegółowych efektów uczenia się z uwzględnieniem zakresu kształcenia na poszczególnych zajęciach.
5. Zaleca się sformułowanie ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w sposób nie poddający się różnym interpretacjom.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Nazwy zajęć i w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia wskazują, że na kierunku możliwe jest osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie archeologii. Na studiach pierwszego stopnia dotyczą zaawansowanej wiedzy z zakresu archeologii prahistorycznej, historycznej i śródziemnomorskiej, przy czym program przewiduje prezentację tych treści na zajęciach ułożonych w porządku chronologicznym – od paleolitu po czasy nowożytności. Treści programowe obejmują też zagadnienia warsztatu pracy archeologa. Oferowane treści kształcenia zakładają zaawansowaną właściwą dla 6 poziomu PRK wiedzę w dyscyplinie naukowej archeologia. Program studiów nie przewiduje zajęć, a także treści programowych we wszystkich dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Korekta przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych pozwoli na rozwiązanie tego problemu. Dodatkowo, w programie studiów pierwszego stopnia przewidziane są zajęcia z dziedziny nauk społecznych dotyczące zarządzania oraz ochrony własności intelektualnej. Program studiów przewiduje także zajęcia z wybranego języka oraz wychowania fizycznego. Treści programowe na studiach pierwszego stopnia są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie archeologia. Program studiów drugiego stopnia jest skonstruowany tak, żeby pogłębić wiedzę teoretyczną uzyskiwaną na studiach pierwszego stopnia. Student ma do czynienia z pięcioma rodzajami zajęć, jakimi są specjalistyczne wykłady, konwersatoria i ćwiczenia, seminaria magisterskie oraz zajęcia terenowe na stanowiskach archeologicznych. Zajęcia realizowane w ramach seminariów dyplomowych odzwierciedlają problematykę badań naukowych podejmowanych w Uczelni, zarówno w ujęciu chronologiczno-geograficznym jak i problemowym. Tak skonstruowany program pozwala nie tylko na pogłębienie wiedzy, lecz również rozwój umiejętności badawczych w oparciu o samodzielną refleksję oraz uzyskanie podstaw do prowadzenia badań terenowych i naukowego opracowania ich wyników. W treściach nauczania jest odzwierciedlony interdyscyplinarny charakter badań archeologicznych,

w których wykorzystuje się metodologię właściwą również dla innych nauk (m.in. zajęcia z geoarcheologii czy nieinwazyjnych metod prospekcji). Treści programowe dla studiów drugiego stopnia pozwalają osiągnąć zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscypliny archeologia, obejmującą kluczowe zagadnienia oraz zaawansowane kompetencje szczegółowe. O ile nazwy zajęć w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia wskazują, że na kierunku możliwe jest osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, to zdarzają się zajęcia, na obu poziomach studiów, dla których nie zostały jednoznacznie opisane treści programowe w powiązaniu z przypisanymi do tych zajęć efektami i uczenia się, a opisy treści programowych są bardzo lakoniczne. Przykłady zajęć takich na studiach pierwszego stopnia to: *tradycyjne metody dokumentacji zabytków ruchomych i nieruchomych, historia i archeologia antycznych cywilizacji: Grecja i Rzym, niedestrukcyjne metody badań dziedzictwa kulturowego, prahistoria świata: La Tene and Roman influence period in barbaric Europe*, a na studiach drugiego stopnia: *prehistoric religions and rituals, seminarium magisterskie, dziedzictwo starożytne i wczesnochrześcijańskie w basenie Morza Śródziemnego*.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Jednak w przypadku oszacowania punktami ECTS poszczególnych zajęć pojawiają się sytuacje, w których w wynikającym z liczby punktów ECTS czasie realizacja wyznaczonych do wykonania zadań w ramach tzw. pracy własnej nie jest możliwa. Na przykład dla zajęć *archeologia prowincji rzymskich* przewidziano lekturę aż 37 publikacji, w których nie wskazano wymaganych do przeczytania stron, a liczba ECTS jest zbyt mała, aby można było tego dokonać. Z drugiej strony *seminarium magisterskiemu* przypisano 12 ECTS, ale nie wiadomo jak wynikający z tego oszacowania czas jest zagospodarowany, dla zajęć tych nie wskazano też żadnej literatury. **Rekomenduje się** dostosowanie opisu zadań, które mają wykonać studenci do wynikającego z oszacowania punktami ECTS całkowitego nakładu pracy dla poszczególnych zajęć.

Program studiów pierwszego stopnia przewiduje realizację 2085 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, a na studiach drugiego stopnia 1035 godzin, co zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami, ale na studiach drugiego stopnia została znacząco przeszacowana, bo wynosi 101 ECTS, co odpowiada 2525 godzinom. **Rekomenduje się** urealnienie liczby punktów ECTS przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów na studiach drugiego stopnia. Prawidłowo został określony wymiar tzw. godzin kontaktowych dla poszczególnych zajęć.

Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zachowano odpowiednie proporcje pomiędzy wykładami, ćwiczeniami, konwersatoriami a seminariami. Zwraca uwagę niewielka liczba laboratoriów, lecz właściwe dla nich treści tego rodzaju są realizowane na ćwiczeniach, których proporcje do wykładów wynoszą 1:1 na studiach I stopnia i 1:4 na studiach II stopnia.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Zajęcia do wyboru obejmują lektoraty, wykłady monograficzne, grupę ćwiczeń tematycznych i seminaria dyplomowe.

Na studiach pierwszego stopnia liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową wynosi 141 ECTS, co stanowi 78% liczby tych punktów koniecznych do

ukończenia studiów i są to zajęcia tylko w dyscyplinie archeologia. Podobnie wygląda sytuacja na studiach drugiego stopnia, gdzie do takich zajęć przypisano 107 ECTS, co 89% stanowi liczby tych punktów koniecznych do ukończenia studiów. Potwierdza to subsydiarny charakter pozostałych dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany i korekta tego przyporządkowania może rozwiązać ten problem.

Na studiach pierwszego stopnia przewidziano odpowiednią liczbę godzin i punktów ECTS dla zajęć umożliwiających osiągnięcie poziomu B2 wg ESOKJ. Odpowiednio wynoszą one 120 godzin i 10 ECTS. W programie studiów II stopnia zakres B2+ dla kompetencji językowych zapewniają zajęcia *translatorium tekstów naukowych* w wymiarze 30 godzin i 3 ECTS.

W ramach programów studiów na obu poziomach studiów przewidziano wymagane przepisami zajęcia z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS. Dla studiów pierwszego stopnia są to: *ochrona własności intelektualnej, socjologia kultury, socjologia zarządzania*. Dla studiów drugiego stopnia są to przedmioty oferowane w grupie 30 zajęć ogólnoakademickich z zakresu nauk społecznych.

Program nie obejmuje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody i narzędzia nauczania są zróżnicowane tak, by wspomagać studentów w osiąganiu zakładanych efektów uczenia się, motywując ich do nauki. Są dobierane w zależności od rodzaju zajęć i zakładanego stopnia aktywizacji studentów. Wykłady z prezentacjami multimedialnymi mają charakter podawczy, informacyjny. W zajęciach ćwiczeniowych wykorzystywane są metody aktywizujące studentów – poszukujące i eksponujące. Ich celem jest wdrażanie w praktykę umiejętności niezbędnych do prowadzenia badań archeologicznych, pracy ze źródłami archeologicznymi i pisemnymi, krytycznego korzystania z literatury, co ma stymulować studentów do samodzielności w procesie uczenia, a w konsekwencji później również i własnych badań. Zajęcia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Udział studentów w wykopaliskach oraz przygotowywane przez nich prace pisemne, w tym prace dokumentacyjne, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny archeologia.

Stosowane podczas zajęć służących kształceniu językowemu metody dydaktyczne w postaci wypowiedzi ustnych i pisemnych, ćwiczeń gramatycznych, tłumaczeń tekstów umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia

Stosowane metody dydaktyczne poprzez możliwość dostosowania czasu na wykonanie zadań lub skonstruowanie wypowiedzi do indywidualnych potrzeb studenta lub dostosowanie rozmiaru i kroju czcionki w materiałach dydaktycznych umożliwiają udział w zajęciach osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Program studiów obejmuje realizowane w etapach zajęcia terenowe o nazwie *praktyka: badania wykopaliskowe/powierzchniowe*, w wymiarze 462 godzin i 20 ECTS na studiach pierwszego stopnia oraz 216 godzin 9 ECTS na studiach drugiego stopnia, których status nie jest jednak jasny. Co do zasady są to zajęcia organizowane w sezonie wykopaliskowym przez Uczelnię i prowadzone przez nauczycieli akademickich. W wyjątkowych sytuacjach umożliwia się studentom odbycie tych zajęć poza tym systemem, ale wówczas odbywa się to pod ścisłym nadzorem nauczycieli akademickich. Nie mniej dopiero te wyjątkowe sytuacje odpowiadają formie zajęć praktyka zawodowa, bo odbywają się poza środowiskiem akademickim. Jednocześnie studenci bez względu czy na to, czy realizują te zajęcia w ramach organizowanych przez uczelnię czy na zewnątrz przygotowują dokumentację ich przebiegu typową dla formy zajęć praktyka zawodowa i są one objęte regulaminem praktyk. Efekty uczenia się dla tych zajęć i treści programowe obciążone są typowymi dla programu studiów wadami, o których była mowa wyżej. W sytuacji, gdy zajęcia te odbywają się poza środowiskiem Uczelni procedury

związane z doбором miejsca odbywania się tych zajęć, nadzorem nad ich przebiegiem, ich dokumentowaniem i zaliczaniem pozwalają na osiągnięcie sformułowanych dla tych zajęć celów.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w nich i samodzielne uczenie się. Dienne obciążenia najczęściej nie przekraczają 4,5 godziny czasu spędzonego na bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi. W planie studiów nie ma kilkugodzinnych uciążliwych przerw między zajęciami. W harmonogramie egzaminów przewidziano najczęściej kilka dni przerwy pomiędzy egzaminami.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się i przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych. Jednocześnie dobór zajęć w programie studiów wskazuje, że możliwe jest osiągnięcie przez studentów kompetencji w dyscyplinie archeologia na właściwym poziomie PRK, choć w wielu przypadkach opis treści programowych dla poszczególnych zajęć tego nie potwierdza.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, ale w grupie zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek zostały uwzględnione tylko zajęcia z zakresu archeologii.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program studiów nie obejmuje praktyk zawodowych, ale nazwa zajęć, a także towarzysząca im dokumentacja i częściowo rozwiązania formalne wprowadzają w tym zakresie nieporozumienia.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku zajęć i treści programowych we wszystkich dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek; 2) lakonicznego i nieprecyzyjnego opisu treści programowych w programach poszczególnych zajęć; 3) nieuwzględnienia w grupie zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek tylko dyscypliny archeologia; 4) niejasnego statusu zajęć *praktyka: badania wykopaliskowe/powierzchniowe*.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dostosowanie opisu zadań, które mają wykonać studenci do wynikającego z oszacowania punktami ECTS całkowitego nakładu pracy dla poszczególnych zajęć.
2. Rekomenduje się urealnienie liczby punktów ECTS przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów na studiach drugiego stopnia.

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie treści programowych w zakresie wszystkich dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek na właściwym poziomie PRK.
2. Zaleca się uzupełnienie treści programowych dla poszczególnych zajęć w powiązaniu z przypisanymi do nich efektami uczenia się.
3. Zaleca się, aby w grupie zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek uwzględnić wszystkie z tych dyscyplin w proporcjach wynikających z tego przyporządkowania.
4. Zaleca się uregulowanie statusu zajęć terenowych jako praktyki zawodowej lub ćwiczeń terenowych prowadzonych przez Uczelnię wraz z uwzględnieniem tego w nazwie zajęć.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W postępowaniu rekrutacyjnym na studia pierwszego stopnia brane są pod uwagę przedmioty właściwe dla kierunku archeologia, takie jak: język polski (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym), język obcy nowożytny (do wyboru, podstawowym lub rozszerzonym), a także przedmioty dające dobrą podstawę do studiowania archeologii, takie jak: historia, WOS, historia sztuki, matematyka, język łaciński, kultura antyczna i geografia. W rekrutacji na studia drugiego stopnia przeprowadzane są rozmowy kwalifikacyjne, podczas których dokonywana jest ocena kwalifikacji umożliwiających podjęcie studiów tym poziomie. W odpowiednim zarządzeniu zostały podane zakresy merytoryczne, pytania dotyczące metod stosowanych w archeologii. Zasady rekrutacji na studia są klarowne, uwzględniają możliwość przyjęcia kandydatów, którzy posiadają świadectwa maturalne uzyskane według odmiennych zasad, w tym z maturą międzynarodową i zagraniczną. Dla każdej z nich opracowano kryteria, umożliwiające obiektywną ocenę kandydatów.

Procedurę potwierdzania efektów uczenia się regulują akty wewnętrzne Uczelni, które zakładają procedury zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Na ocenianym kierunku nie są one stosowane.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, opisane zostały w Regulaminie studiów. W wyniku uznania efektów uczenia się student uzyskuje tę samą liczbę punktów ECTS jaka przypisana została efektom uczenia się uzyskanym z wyniku realizacji danych zajęć czy praktyk w jednostce macierzystej. Warunkiem uznania efektów uczenia się przez osobę wyznaczoną dla kierunku jest stwierdzenie zbieżności w zakresie tych efektów między zajęciami w programie studiów a zajęciami na kierunku w jednostce macierzystej.

Na ocenianym kierunku istnieją odpowiednie zasady, dzięki którym tematy prac dyplomowych i ich problematyka są adekwatne do efektów uczenia się w zakresie dyscypliny archeologia. Jednak nie ma

regulacji określających kryteria, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia i studiach drugiego stopnia z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów, co jak dotąd nie skutkuje wyraźnymi nieprawidłowościami, poza zdarzającą się rozbieżnością ocen promotorów i recenzentów, o czym mowa poniżej. **Rekomenduje się** opracowanie kryteriów, które powinny spełniać prace dyplomowe z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów wraz z kryteriami oceniania.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Regulamin studiów określa podstawowe zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym m.in. skalę ocen stosowaną w Uczelni, warunki uzyskania zaliczenia, sposób ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasady przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak postępów w nauce. W Regulaminie studiów określono również wytyczne dotyczące dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ponadto Regulamin ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu, a także wiarygodność i porównywalność ocen. W sytuacjach konfliktowych Dziekan na wniosek studenta może unieważnić wynik egzaminu lub zaliczenia zajęć, jeżeli nauczyciel akademicki zastosował inne kryteria oceny, niż określone w karcie opisu przedmiotu.

Regulamin studiów określa zasady postępowania dyscyplinarnego w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Wiedza sprawdzana jest w formie ustnej lub pisemnej. W przypadku formy pisemnej stosowane są test, esej, prezentacje w PP, pisemna praca zaliczeniowa. Pisemne prace zaliczeniowe pozwalają też na ocenę wybranych umiejętności. Ocenie umiejętności i kompetencji społecznych służą zwłaszcza zajęcia terenowe, podczas których studenci wykonują różne zadania właściwe dla badań archeologicznych we współpracy z innymi studentami i uczestnikami wykopaliisk pod nadzorem nauczycieli akademickich. Wykonywanie tych zadań w kontekście społecznym umożliwia ocenę osiągnięcia efektów uczenia się. Często stosowaną metodą weryfikacji jest też aktywność. Aktywność sama w sobie jest kompetencją społeczną, może mieć konstruktywny lub destruktywny charakter i jako taka sama podlega ocenie, nie jest więc dobrą metodą weryfikacji. **Rekomenduje się** zastąpienie aktywności obserwacją studentów w czasie wykonywanych zadań lub dyskusji. Nie zawsze też jasno są określone kryteria oceniania w powiązaniu z przyjętą metodą weryfikacji. W przypadku aktywności, nie jest jasne czy wystarczy być tylko aktywnym, czy też aktywność ta ma mieć charakter konstruktywny, a jeśli tak, to na czym on miałby polegać. Nie zawsze też wiadomo jakie elementy podlegają ocenie w przypadku prac pisemnych czy prezentacji w PP, zdarza się, że nie zostały z góry ustalone progi punktowe w przypadku testów.

Rekomenduje się doprecyzowanie kryteriów oceniania w powiązaniu ze stosowaną metodą weryfikacji.

Pisemne prace zaliczeniowe, a przede wszystkim prace dyplomowe umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

W przypadku zajęć z języków obcych stosowane metody weryfikacji bazują na podejściu komunikacyjnym i obejmują ocenę prac pisemnych, ocenę udziału w dyskusji, ocenę wypowiedzi indywidualnych studenta podczas zajęć. Dla zajęć kształtujących umiejętności językowe na ocenianym kierunku metody weryfikacji efektów uczenia się są specyficzne dla kształcenia doskonalącego umiejętności posługiwania się językiem obcym.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych oraz dokumentacji zajęć terenowych. Monitoring losów absolwent wskazuje, że podejmują oni zatrudnienie zgodnie z wykształceniem. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu oraz dyscypliny archeologia.

Tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych (w tym dobór pytań na egzaminach ustnych), prac etapowych, w tym prezentacji w PP oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny archeologia. Prace dyplomowe odpowiadają koncepcji kształcenia odnoszącej się do dyscypliny archeologia. Prace licencjackie oparte są na literaturze, charakteryzują się zebraniem i zrelacjonowaniem wyników badań rozproszonych w literaturze archeologicznej, są poświadczeniem umiejętności prowadzenie kwerendy źródłowej i prezentowaniem jej wyników według zasad prac naukowych. W pracach magisterskich widoczne jest podejmowanie problemów badawczych na podstawie niepublikowanych źródeł oraz nowych wyników prac wykopaliskowych. Cechuje je oryginalność i podejmowanie problemów badawczych rozwiązywanych w oparciu o konkretne metody i koncept metodologiczny. W przypadku części prac dyplomowych, w szczególności licencjatów, istnieje znacząca rozbieżność (o jeden stopień, a nawet więcej) między ocenami promotora i recenzenta.

Studenci kierunku uczestniczą w badaniach naukowych prowadzonych na stanowiskach archeologicznych w Polsce i zagranicą, m.in. na Bałkanach, we Włoszech, na Cyprze, w Gruzji i Niemczech, a materiały pozyskane podczas tych badań są wykorzystywane przez nich w pierwszych próbach naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania

poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się opracowanie kryteriów, które powinny spełniać prace dyplomowe z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów wraz z kryteriami oceniania.
2. Rekomenduje się zastąpienie aktywności obserwacją studentów w czasie wykonywanych zadań lub dyskusji.
3. Rekomenduje się doprecyzowanie kryteriów oceniania w powiązaniu ze stosowaną metodą weryfikacji.

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku zajęcia prowadzi około 20 nauczycieli akademickich, w tym 13 przedstawicieli dyscypliny naukowej archeologia, w tym osiem osób ze stopniem doktora, cztery ze stopniem doktora habilitowanego i jedna z tytułem profesora.

Dorobek naukowych nauczycieli akademickich w dyscyplinie archeologia obejmuje zagadnienia archeologii starożytnych cywilizacji basenu Morza Śródziemnego i świata wczesnochrześcijańskiego, archeologii pradziejów i średniowiecza Europy, archeologii niedestrukcyjnej i zarządzania dziedzictwem kulturowym. Dorobek ten potwierdzony jest w postaci monografii, rozdziałów w monografiach, artykułów, recenzji wydawniczych i wygłoszonych referatów na konferencjach

zagranicznych i krajowych. Odpowiada on zakresowi kształcenia na kierunku i w pełni zaświadcza właściwy poziom przygotowania merytorycznego do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów archeologii na obu poziomach studiów.

Struktura kwalifikacji i liczba osób w dyscyplinie naukowej archeologia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Realizacja programu zajęć odbywa się bez zakłóceń, gdyż łączna liczba studentów rozpoczynających cykl kształcenia w jednym roku, na obu poziomach studiów to około 40.

Nauczyciele akademicki kompetentnie prowadzą zajęcia – potwierdzają hospitację - poprzez dobrze przygotowane wykłady z zastosowaniem prezentacji multimedialnych. Prowadzą ćwiczenia stosując metod komputerowe oraz prezentacje materiałów źródłowych. Prowadzą zajęcia opierając się na aktualnych osiągnięciach merytorycznych w zakresie badań, które odnoszą się do danych zajęć.

Przydział zajęć jest prawidłowy i powiązany jest z dorobkiem naukowym i wiedzą poszczególnych dydaktyków.

Zajęcia na kierunku prowadzone są wyłącznie przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni. Przydział godzinowy zajęć w zależności od stanowiska i z uwzględnieniem ewentualnych zniżek wynosi od 90 do 300 godzin. Na kierunku nie ma przeciążających pracą nadgodzin.

Zatrudnienie w Uczelni odbywa się w drodze konkursu. Dobór nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dokonywany jest w ramach struktur Instytutu Archeologii. Jest on transparentny, uwzględniający się dorobek naukowy i badawcze doświadczenie kadry, co skutkuje prawidłową obsadą zajęć.

Uczelnia zaspokaja potrzeby nauczycieli akademickich w zakresie doskonalenia dydaktycznego poprzez organizowanie różnych szkoleń, w tym w zakresie posługiwania się technologiami cyfrowymi, uczenia się przez działanie, radzenia sobie ze stresem, czy pracy ze studentami z niepełnosprawnościami.

Nauczyciele akademicki są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem za pomocą systematycznego ankietyzowania, obejmującego ocenę kompetencji w odniesieniu do m.in. przekazywanych treści, doboru materiałów i metod dydaktycznych, metod weryfikacji i przestrzegania przyjętych warunków zaliczenia przedmiotu.

Regularnie dokonywana jest okresowa ocena nauczycieli akademickich zgodnie z przepisami i zasadami obowiązującymi w UKSW. Hospitacji podlegają wszyscy prowadzący oraz wszystkie rodzaje zajęć. Zostały określone elementy podlegające ocenie, kryteria uzyskania oceny pozytywnej, wzór protokołu hospitacji i procedura ich przeprowadzania. Przy ocenie nauczycieli uwzględniane są również wyniki corocznej ewaluacji dokonywanej przez studentów. Wyniki okresowej oceny nauczycieli akademickich mają wpływ na ich dalsze zatrudnienie w Uczelni.

Realizowana polityka kadrowa, choć umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć, nie w pełni sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Wspieranie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych prowadzone jest poprzez organizowanie wielorakich szkoleń, wspieranie organizacji konferencji, sympozjów i seminariów, motywowania podczas posiedzeń Rady Wydziału, na których omawiane są bieżące sprawy dotyczące dydaktyki i prowadzonych badań naukowych. Jednocześnie pracownicy instytutu odczuwają niedosyt w zakresie wsparcia rozwoju młodej kadry dążącej do habilitacji. Wydawnictwo UKSW w niewielkim stopniu pomaga w wydawaniu rozpraw habilitacyjnych, a część środków z grantów nie dociera do Instytutu, co negatywnie wpływa na motywację pracowników. **Rekomenduje** wzmocnienie systemu motywacyjnego dla nauczycieli akademickich.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji

i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Uczelnia posiada odpowiednie regulacje prawne, prowadzi szkolenia na temat rozwiązywania sytuacji konfliktowych a w 2024 r. przeprowadziła szkolenie wszystkich pracowników w zakresie podnoszenia wiedzy o przeciwdziałaniu mobbingowi i dyskryminacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje wzmocnienie systemu motywacyjnego dla nauczycieli akademickich.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna składa się z 29 sal dydaktycznych i dwóch pracowni komputerowych. Sale i aule wykładowe wyposażone są w stosowne urządzenia (rzutniki, ekrany, tablice, monitory

multimedialne, nagłośnienie) niezbędne do prowadzenia wykładów i ćwiczeń na odpowiednio wysokim poziomie, koniecznym do zapewnienia prawidłowego procesu nauczania i osiągnięcia efektów uczenia się – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia wymagające znajomości obsługi programów komputerowych ze środowisk GIS i CAD odbywają się w odpowiednio wyposażonych salach - laboratoriach komputerowych. W posiadaniu Instytutu Archeologii znajdują dwie pracownie naukowe i magazyn. Instytut Archeologii dysponuje własnym sprzętem niezbędnym do prowadzenia badań archeologicznych i badań nieinwazyjnych. Są nimi instrumenty pomiarowe (tachimetry), aparaty fotograficzne, tablety graficzne, licencje programów komputerowych, wykrywacze metali, mikroskopy z odpowiednim oprzyrządowaniem umożliwiającym prowadzenie badań i zajęć dydaktycznych.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Biblioteka, z której korzystają studenci kierunku archeologia mieści się w tym samym budynku, w którym odbywają się zajęcia. Jest wyposażona w czytelnię zapewniającą korzystanie z jej zasobów 100 czytelnikom na raz, znajduje się w niej 15 stanowisk komputerowych umożliwiających korzystanie z rzeczowej infrastruktury. Biblioteka otwarta jest w godzinach umożliwiających studentom korzystanie z jej zasobów.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Uczelnia zapewnia dostęp studentom do sieci bezprzewodowej. Jeśli zadania wykonywane przez studentów wymagają dostępu do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, wówczas są one im udostępniane. Budynek, w którym odbywają się zajęcia na kierunku archeologia jest nowoczesny i zaprojektowany z myślą o dostosowaniu ciągów komunikacyjnych i toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do tych potrzeb dostosowane jest także wyposażenie sal dydaktycznych, umeblowanie miejsc obsługi studenta w dziekanacie i bibliotece. W czytelni znajduje się dostosowań do potrzeb osób niedowidzących zestaw komputerowy.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Obecnie w zbiorach Biblioteki UKSW znajduje się co najmniej 4 496 vol. książek, nagrań dźwiękowych, w tym ponad 1 200 prac dyplomowych/doktorskich oraz wielu tytułów czasopism (dostęp do wersji fizycznej i/lub elektronicznej) z zakresu archeologii.

Zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w wystarczającej liczbie egzemplarzy.

System informatyczny biblioteki zapewnia dostęp do elektronicznych baz danych w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki, Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academia i Archiwum Prac Dyplomowych. Biblioteka dysponuje możliwościami zakresie dostosowania swoich zasobów do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przewidują np. w ramach ankiety samooceny wydziału ocenę warunków infrastrukturalnych i aparatury służących w realizacji dydaktyki (np. warunki lokalowe, specjalistyczne pracownie, oprogramowania). Nauczyciele akademicy i studenci

mają zapewniony udział w ocenie infrastruktury w ramach przeprowadzanych w Uczelni badań ankietowych. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych, czego wyrazem jest m.in. budowa kolekcji mineralogicznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W grupie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z kierunkiem archeologia w UKSW, znajdują się podmioty, których zakres działalności jest zgodny ze specyfiką i charakterem kierunku. Wśród współpracujących z kierunkiem są m.in. instytucje: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie, Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków w Warszawie, Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Z kierunkiem współpracują również działające na rynku firmy archeologiczne. Współpracujący z kierunkiem przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego stanowią reprezentatywną grupę interesariuszy, która posiada niezbędne doświadczenie i kompetencje, do przekazywania sygnałów z obszaru rynku pracy, które są wykorzystywane w celu modyfikacji programu studiów, podnoszących poziom przygotowania studentów do pełnienia ról zawodowych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi realizowana jest w kontaktach nieformalnych oraz sformalizowanych. Dwóch przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (właściciel firmy archeologicznej i przedstawiciel Departamentu Dziedzictwa Kulturowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego) zasiada w powołanej w 2022 r. Wydziałowej Radzie Biznesu. Rada na posiedzeniach organizowanych raz w roku analizuje programy studiów dla kierunków prowadzonych na WNH, w tym archeologii. W trakcie posiedzeń analizowane są również efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć pod kątem zmian zachodzących na rynku pracy, w kontekście modyfikacji programu. Każda zmiana w programie konsultowana jest z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, których charakter działalności reprezentowanych podmiotów zbieżny jest ze specyfiką kierunku. Ponadto Instytut Archeologii, prowadząc prace wykopaliskowe (z uczestnictwem studentów ocenianego kierunku) czerpie informacje dotyczące sytuacji na rynku (które mają wpływ na modyfikację programu studiów) również od instytucji zlecających badania. Pod wpływem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wprowadzono do programu studiów na ocenianym kierunku GIS (system służący do zbierania, przechowywania, analizy i prezentacji danych przestrzennych i geograficznych).

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przewidują np. w ramach ankiety samooceny wydziału ocenę współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym w odniesieniu do konstruowania i modyfikacji programu studiów z uwzględnieniem oczekiwań pracodawców co do kompetencji absolwentów. Ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym pod kątem efektywności współpracy w kontekście modyfikacji programu studiów dokonywana jest w trakcie posiedzeń Wydziałowej Rady Biznesu.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na kierunku archeologia stwarzane są warunki do umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez stałe zwiększanie oferty wykładów monograficznych w języku angielskim, które są obowiązkowe dla obu poziomów studiów oraz umożliwienie studentom udziału w międzynarodowej mobilności. Ten drugi cel jest możliwy do osiągnięcia w ramach dziewięciu umów podpisanych w ramach programu Erasmus+ z uniwersytetami z Chorwacji, Czech, Hiszpanii, Niemiec, Węgier, Włoch i Wielkiej Brytanii. Kompetencje międzynarodowe kadry dydaktycznej są podnoszone poprzez liczne i systematyczne wyjazdy na konferencje zagraniczne z referatami. Prowadzą oni też badania zagranicą, prowadzą współpracę w ramach projektów międzynarodowych. W badaniach tych i projektach uczestniczą studenci. Na kierunku kładzie się duży nacisk na udział studentów w projektach, w których mogą zaznajomić się z materiałem zagranicznym. Do tego celu służą projekty badawcze prowadzone w Saksonii, na Cyprze. W projektach tych uczestniczą też studenci zagraniczni (m.in. z Niemiec). W badaniach prowadzonych na Bałkanach regularnie uczestniczą studenci, którzy piszą prace z materiałów pozyskanych podczas projektu. Obecnie rusza nowy projekt we Włoszech, w którym wezmą udział także studenci.

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przewidują, np. w ramach ankiety samooceny kierunku ocenę wskaźnika umiędzynarodowienia oraz ocenę działań promocyjnych kierowanych do kandydatów cudzoziemców. Studenci oceniają ofertę zajęć w językach obcych oraz warunki prowadzenia zajęć lektoratowych w ankiecie dotyczącej satysfakcji ze studiowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku archeologia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego są wspierani w zakresie uczenia się, rozwijania umiejętności społecznych, naukowych, zawodowych oraz otrzymują przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udziału w niej. Formy oferowanego wsparcia mają charakter stały oraz kompleksowy, adekwatny do ich potrzeb oraz są zróżnicowane. Są one odpowiednie do współczesnych wymagań. Studenci kierunku archeologia mają możliwość otrzymania od kadry dydaktycznej wsparcia w procesie uczenia się poprzez udostępnianie materiałów dydaktycznych, prowadzone konsultacje, spotkania indywidualne dostosowane do potrzeb studentów. Ponadto studenci archeologii są zachęceni do rozwijania swoich umiejętności w zakresie działalności naukowej. Mają oni możliwość działalności w ramach funkcjonującego na wydziale koła naukowego archeologów. Koło to posiada opiekuna merytorycznego z grona nauczycieli akademickich, który to udziela wsparcia w zakresie podejmowania działalności. Przewidziano również budżet na aktywności podejmowane przez studentów w ramach działalności Koła. Studenci ocenianego kierunku są również zachęceni do aktywnego udziału w pracach badawczych oraz do publikowania wyników swojej pracy w czasopiśmie oraz prezentowania ich na konferencjach. Studenci ocenianego kierunku liczyć mogą na dofinansowanie pokrywające opłaty konferencyjne jak też opłaty za publikacje. Studenci ocenianego kierunku wskazują na szereg rozwiązań przyjętych celem przygotowania studentów do podejmowania działalności naukowej, rozpoczynając od obowiązkowych przedmiotów poświęconych tematyce wejścia w działalność naukową.

Uczelnia umożliwia uzyskanie studentom świadczeń wskazanych w ustawie. Zasady ich uzyskania są jednolite i przejrzyste dla wszystkich zainteresowanych oraz dostęp do informacji na ich temat jest powszechny. Wsparcia w zakresie wnioskowania o przyznanie stypendium udzielają pracownicy administracyjni, a oferowana pomoc oceniana jest jako kompleksowa i spełniająca oczekiwania. Wskazać należy jednak na nieprawidłowości w zakresie oceny osiągnięć studenckich branych pod uwagę w ocenie studentów ubiegających się o stypendium Rektora. Znaczna część punktowanych aktywności dotyczy działalności organizacyjnej, co stoi w sprzeczności z Ustawą PSWiN, która to wskazuje, iż oceniane mogą być wyłącznie osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. (Rozdział 3, Art. 91, pkt. 1, „Stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.”)

Studenci kierunku archeologia mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań w zakresie organizacyjnym, artystycznym oraz sportowym m.in. w Akademickim Związku Sportowym czy Niezależnych Zrzeszeniu Studentów. Organizacje zajmujące się podejmowaniem wskazanych aktywności posiadają wsparcie ze strony Władz Uczelni pod względem organizacyjnym, które wyczerpuje oczekiwania osób zaangażowanych w ich działalność. Studenci mają świadomość dotyczącą możliwości działalności w organizacjach.

Studenci wizytowanego kierunku mogą również ubiegać się o Indywidualny Plan Studiów, jak też Indywidualny Program Studiów, które skierowane są do studentów wybitnych, a także studentów, którzy z przyczyn losowych nie mają możliwości kontynuowania studiów na zasadach ogólnych. Uczelnia przedstawia przykłady studentów objętych wyżej wymienionymi formami wsparcia a studenci są świadomi możliwości wnioskowania o nie.

W Uniwersytecie funkcjonuje określona przejrzysta i powszechnie znana studentom droga kontaktu w przypadku sytuacji konfliktowych. Określa ona sposób zgłaszania skarg oraz kroki podejmowane kolejno celem rozwiązania sytuacji. Dodatkowo studenci korzystają z szeregu rozwiązań nieformalnych wypracowanych w toku dobrych relacji z kadrą wspierającą proces kształcenia na ocenianym kierunku. W ramach rozwiązań antymobbingowych szczegółowe zasady przeciwdziałania zjawisku mobbingu, molestowania seksualnego i dyskryminacji określone są odpowiednią procedurą. W materii pomocy psychologicznej istnieje możliwość uzyskania pomocy oferowanej przez funkcjonującą w Uczelni poradnię. Studenci są odpowiednio poinformowani co do możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, możliwości zapisów są powszechnie znane.

Studenci wyróżniający się w nauce, a także w innych formach działalności lub też działający na rzecz środowiska mogą otrzymać nagrodę rzeczową, pieniężną lub też wyróżnienie w postaci odznaki honorowej, dyplomu uznania lub listu pochwalnego. Nagrody te są rokrocznie przyznawane przez Rektora. Dodatkowo studenci studiów niestacjonarnych liczyć mogą na zmniejszenie lub umorzenie opłaty za studiowanie.

Pracownicy dziekanatów zapewniają obsługę administracyjną spraw związanych z tokiem studiów. Są oni dostępni dla studentów zarówno podczas kontaktów bezpośrednich, konsultacji telefonicznych oraz drogą mailową. Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, w tym kadry administracyjnej, odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Samorząd Studentów reprezentuje interesy studentów w zakresie funkcjonowania systemu wsparcia kształcenia, podejmuje również działalność kulturalną oraz zajmuje się kwestiami socjalno-bytowymi. Samorząd otrzymuje od Uczelni wsparcie w zakresie organizacyjnym i prawnym, które prowadzone jest przez Centrum Wsparcia Studentów. Jest on również uczestnikiem podejmowanych na Uczelni decyzji,

odpowiednia Wydziałowa Rada Samorządu Studentów wyraża opinie w zakresie programu studiów na kierunku archeologia. Należy jednak zwrócić uwagę na kwestię metod podziału środków na cele studenckie przyjętą przez Uczelnię. Samorząd Studentów otrzymuje oddzielny budżet, nie uczestniczy jednak w podziale pozostałych środków na cele studenckie, co też stoi w sprzeczności z Ustawą PSWiN (Rozdział 4, Art. 110, pkt. 5, „Samorząd studencki decyduje w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez uczelnię na sprawy studenckie”).

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom. Uczestnictwo studentów w tym procesie zapewnione jest przez badania ankietowe, w których wyrażają oni swoją opinię w zakresie prac dziekanatu, dziekana i prodziekana, opiekunów roku, opiekunów praktyk zawodowych, pracy działów odpowiadających za pomoc materialną, wsparcie informatyczne, międzynarodową mobilność studentów, wsparcie osób z niepełnoprównościami i mi innymi deficytami. Ocenie podlega także wsparcie oferowane przez uczelnię samorządowi studenckiemu, jak i oferowane przez uczelnię formy spędzania czasu wolnego i aktywności wykraczającej poza realizację programu studiów. Studenci zwracają jednak uwagę na niedobór form, przy udziale których mogą wyrazić swoją opinię w sposób gwarantujący jej dotarcie do osób decyzyjnych. **Rekomenduje się** wprowadzenie form ewaluacji opierających się na dialogu ze studentami, takich jak np. wywiad pogłębiony.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, jednakże zasady przyznawania stypendium rektora i rozdzielania środków finansowych na działalność studencką nie spełniają wymagań ustawy. Uczelnia zapewnia dostępność nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) uwzględniania w zasadach przyznawania stypendium rektora działalności organizacyjnej oraz 2) wyłączenie samorządu studentów z decyzji o podziale części środków na działalność studencką.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie form ewaluacji opierających się na dialogu ze studentami, takich jak np. wywiad pogłębiony.

Zalecenia

1. Zaleca się rewizję przyjętych kryteriów stypendialnych celem wykluczenia punktacji aktywności spoza zakresu wskazanego w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. Zaleca się rekonstrukcję systemu podziału środków przeznaczanych na cele studenckie, celem przyznania Samorządowi Studenckiemu ustawowego prawa do podziału wszystkich środków przeznaczanych na wspomniane cele.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego są dostępne dla szerokiego grona odbiorców. Informacje o wizytowanym kierunku znajdują się na stronie internetowej Instytutu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, do którego można przejść bezpośrednio ze strony głównej Uczelni. Sposób przekazywania informacji gwarantuje łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz bez względu na wykorzystywany sprzęt lub oprogramowanie. Informacje zawarte na stronie dostępne są w języku polskim. Informacje zawarte na stronie internetowej Uczelni obejmują cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów oraz terminarz procesu przyjęć na studia. W zakładce Studia zawarte są programy studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystyka systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe. Poza wymienionymi w treściach zawartych na stronie Uczelni odnaleźć można charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się a także informacje szczególne dotyczące studiów. Na stronie studenci znajdą również informację na temat organizacji i przebiegu zajęć terenowych, pomocy materialnej oraz sposobów ich uzyskania. Strona jest na bieżąco aktualizowana, systematycznym uaktualnieniem treści zajmuje się wskazany pracownik naukowo-dydaktyczny oraz sekretariat Wydziału Archeologii. Na stronie internetowej Instytutu znajdują się informacje na temat aktualnych działań podejmowanych przez Uczelnię oraz projektów. Odnośnik do strony BIP znajduje się na stronie internetowej w postaci przycisku pod rozpoznawalną w Polsce formą graficzną. Dostępny jest dla wszystkich interesariuszy, obecnych i przyszłych studentów, absolwentów, pracowników oraz otoczenia gospodarczo-społecznego, umożliwia on dostęp do regulaminów, sprawozdań, zarządzeń oraz pozostałych dokumentów.

Nadzór nad treściami zamieszczanymi na stronie pełnią wcześniej wspomniany sekretariat Wydziału.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Aktualne programy studiów z efektami uczenia się	TAK
7.	Sylabusy	TAK
8.	Kompletność sylabusów	TAK
9.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
10.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
11.	Erasmus	TAK
12.	Most	TAK
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
14.	Tygodniowy rozkład zajęć	TAK
15.	Regulamin studiów	TAK
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
17.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami	TAK
18.	Biuro Karier	TAK
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Uczelnia prowadzi bieżący przegląd zakresu informacji w zakresie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Jakość dostępu do informacji jest również przedmiotem badania „Oceń Uczelnię”, a w aktualizacji i modernizacji strony zastosowanie znajdują uwagi na bieżąco przekazywane na drodze rozwiązań nieformalnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia na UKSW w Warszawie obejmuje szereg regulacji o charakterze ogólnouczelnianym, jak również wydziałowym, obejmujących wszystkie obszary związane z procesem kształcenia, w tym projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów. Dokumentem konstytuującym system jest Zarządzenie Nr 54/2022 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Powiązane z nim wewnętrzne akty prawne odnoszą się do kwestii konstytuujących wewnętrzny system zapewniania jakości oraz określających kompetencje organów uczelni i poszczególnych jednostek w zakresie tworzenia programów studiów. Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje właściwy protektor, a na poziomie jednostek organizacyjnych prowadzących kształcenie sprawują kierownicy tych jednostek. Elementami struktury na poziomie jednostek, gdzie odbywa się zasadnicza praca nad oceną i doskonaleniem programu studiów są:

- 1) Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia,
- 2) Wydziałowa Komisja Dydaktyczna,
- 3) Zespoły/podkomisje w ramach Wydziałowej Komisji Dydaktycznej odpowiednio do prowadzonych kierunków studiów

Wielość regulacji, a także ich obszerność sprawia, że system nie jest w pełni jasny we wszystkich swoich aspektach. Na przykład przyjęty w uczelni wzór sylabusu jest mocno rozbudowany, a tytuły poszczególnych rubryk są różnie interpretowane przez poszczególnych nauczycieli akademickich, co skutkuje m.in. brakiem konsekwencji w opisach treści programowych. **Rekomenduje się** uproszczenie uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury (w tym wytyczne dotyczące projektowania programu studiów), które kończą się przyjęciem odpowiedniej uchwały senatu.

W doskonaleniu programów studiów brane są pod uwagę innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, co na ocenianym kierunku ma wyraz np. w zastosowaniu w dydaktyce oprogramowania GIS i CAD. Po doświadczeniach z okresu pandemii COVID podjęto decyzję o niestosowaniu w procesie kształcenia narzędzi i technik kształcenia na odległość.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone w odpowiedniej uchwale senatu.

System nie wyodrębnia procedury systematycznej oceny programu studiów, ale wskazane wyżej zarządzenie zakłada w zakresie zmian w istniejących programach studiów m.in. ocenę:

- 1) zgodności sylwetki absolwenta z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego
- 2) programu studiów, w tym efektów uczenia się z sylwetką absolwenta
- 3) powiązania treści programowych z prowadzonymi w Uczelni badaniami naukowymi,
- 4) zasad i kryteriów dyplomowania
- 5) zgodności programu studiów z przepisami zewnętrznymi.

Do zadań zespołów na poziomie wydziałowym należy monitorowanie zgodności programu studiów z aktami powszechnie obowiązującymi. Wsparciem w tym zakresie jest ankieta samooceny kierunku studiów.

W procesie oceny i doskonalenia programów studiów uwzględnia wyniki monitoringu, w tym m.in.

- 1) badania losów absolwentów kierunku,
- 2) analizy stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się,
- 3) konstrukcji programów studiów, w tym zgodności treści programowych z efektami uczenia, systemu ECTS, doboru metod oceniania,
- 4) informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programów studiów.

W ocenie programu studiów i jego doskonalenia na każdym poziomie organizacyjnym zapewniony mają przedstawiciele nauczycieli akademickich i studentów, przy czym na poziomie Wydziałowej Komisji Dydaktycznej są to kierownicy kierunków, nauczyciele reprezentujący dyscypliny naukowe, do których został przyporządkowany kierunek oraz co najmniej dwóch studentów danego kierunku. W posiedzeniach WKD z głosem doradczym mogą uczestniczyć przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego niebędący pracownikami UKSW.

W ostatnich latach w odniesieniu w programie studiów kierunku archeologia podejmowano zmiany wynikające z dostosowania się do nowych wymagań prawa powszechnie obowiązującego, w tym w zakresie przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych i dostosowanie efektów uczenia się do PRK. W tym zakresie jednak wewnętrzny system jakości kształcenia nie został jednak w pełni skutecznie wdrożony na ocenianym kierunku, ponieważ nie zdiagnozował nieprawidłowości dotyczących przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz w sposobie sformułowania efektów uczenia się, w tym w szczególności w zakresie ich zgodności z Polską Ramą Kwalifikacji, a także lakoniczności opisu, graniczącej z brakiem treści programowych dla niektórych zajęć.

Kierunek podlega zewnętrznej ocenie programowej PKA. Raport z poprzedniej oceny programowej nie zawiera opisu istotnych nieprawidłowości, a uchwała nie zawierała zaleceń. Wyniki oceny – mimo zastrzeżeń do programu studiów zawartych w bieżącym raporcie – zostały wykorzystane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, ale na ocenianym kierunku nie zapewniły one zdiagnozowania nieprawidłowości, które stały się podstawą do obniżenia oceny w kryteriach 1 i 2.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) nieefektywnego na kierunku wdrożenia systemu zapewniania jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uproszczenie uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

